

MERIVÄLJA KOOLI III KOOLIASTME KOHUSTUSLIKU LOOVTÖÖ KORRALDAMISE JUHEND

1. Loovtöö Merivälja Kooli õppekavas

2011. a Vabariigi Valitsuse kinnitatud põhikooli riiklikus õppekavas sätestatakse, et kool korraldab põhikooli III kooliastmes õpilastele läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö. Alates 1. septembrist 2013. a on loovtöö sooritamine põhikooli lõpetamise tingimuseks. (Põhikooli riiklik õppekava, 2011)

Merivälja Koolis on loovtöö 7.-8. klassi õppekava osa. Õpilased võivad teha loovtööd individuaalselt või kuni kolmeliikmelises rühmas. Rühma korral peab olema eristatav iga õpilase panus.

Loovtöö eest saadud hinne kantakse põhikooli lõputunnistusele.

2. Loovtöö mõiste ja eesmärgid

2.1. Loovtöö on juhendatud õppeprotsess, mille käigus õpilane rakendab iseseisva töö oskusi ja omandatud teadmisi, arendab loovust ja kinnistab ning täiendab koolis omandatud. Õpilane vormistab sõltumata liigist oma töö eesmärkide protsessi ning peamiste tulemuste kohta kirjaliku kokkuvõtte ning esitleb seda kaitsmisel hindamiskomisjonile ja võimalusel ka ülekoolilisel konverentsil.

2.2. Loovtöö eesmärgiks on pakkuda õpilasele võimetekohast ning huvidest lähtuvat eneseteostuse võimalust ning toetada:

- õpilase tervikliku maailmapildi ja loomingulise algatusvõime ja loova eneseväljendusoskuse kujunemist ning aidata kaasa uute ideede tekkimisele ja teostamisele õppeainete lõimumise ja loovtöö protsessi kaudu;
- õpimotivatsiooni, eneserefleksiooni ja kriitilise mõtlemise kujunemist;
- õpilase kujunemist loovaks ning mitmekülgseks isiksuseks;
- üldpädevuste (iseseisev ja rühmas töötamine, probleemide lahendamine, kriitiline mõtlemine, argumenteerimis-, eneseväljendus- ja esinemisoskus, töö allikate ja andmetega; tegevuse kavandamine ning kavandatu järgimine, tegevuse ja töö analüüsimise oskus, loovtöö vormistamine, IKT vahendite kasutamine jne) kujunemist;

- õpilast tema võimete paremal tundmaõppimisel, mis aitaks teha valikuid järgnevateks õpinguteks.

3. Loovtööde liigid

Läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimivaks loovtööks võib olla uurimistöö, projekt, kunstitöö, heliteos, õppevahend või muu taoline töö. Merivälja Koolis on võimalik koostada järgnevat tüüpi loovtöid:

- 3.1. **Uurimistöö** on kirjalik tekst, kus õpilane keskendub mingile uurimisprobleemile. Töö kirjutamine annab õpilastele esimese iseseisva uurimistöö kogemuse ning võimaluse tegeleda huvipakkuvate teemade ja probleemidega kas individuaalselt või koostöös kaasõpilastega. Uurimuse eesmärgiks on saada täpsemat teavet uuritava teema kohta ning leida teema olulistele küsimustele vastuseid. Samuti aitab uurimistöö kaasa oskusele oma mõtteid edasi anda loogiliselt nii kõnes kui kirjas. Uurimistöö peaks olema valdavalt analüüsiva iseloomuga, olulisel kohal on töö autori järeldused, tõlgendused ja üldistused.
- 3.2. **Projekt** on kindla eesmärgi ja ulatusega terviklik töö (ülesanne) vm ettevõtmine. Projekt pakub hea võimaluse valitud teemadel viia ellu oma ideid üksi või koos kaaslastega. Projekt annab korraldamiskogemust, juhtimis- ja meeskonnatöökogemust, algteadmisi eelarve koostamisest ja veel palju teisi elus toimetulekuks tarvilikke kogemusi. Projekti võib kaasata ka erinevaid loovtöö liike olenevalt projekti teemast, näiteks lühiaurimust, erinevaid õpilaste esinemisi, esitlusi, näituste ning ürituste korraldamist jm
- 3.3. **Loovtöö kui muusikateos või kunstitöö.** Loovtöö muusikateose või kunstitööna kätkeb endas uudseid, innovaatilisi ideid ning on eneseteostusrõõmu pakkuv ja silmaringi avardav. Loovtöö võib olla nii praktiline töö kui ka vaimse idee kandja. Loovtöö muusikateosena võib olla õpilase omalooming. Kunstitöö teostamise tehnikaks võib olla maal, joonistus, graafika, skulptuur, keraamika, videofilm, animatsioon, tantsukava, *performance* jne.

4. Loovtööde korralduse üldpõhimõtted

4.1. Direktor kinnitab:

- loovtööde üldise korralduse koordinaatori, kelleks on üldjuhul õppealajuhataja, kelle ülesandeks on õpilaste loovtöö koostamisprotsessi jälgimine;
- loovtööde koostajate, teemade ja juhendajate nimekirja;
- loovtööde hindamiskomisjonid ja kaitsmiste graafiku.

4.2. Koordinaator:

- tagab õpilaste asjakohase informeerimise ja loovtööde koostamisel ajakavas püsimise;
- korraldab loovtööde esitlemised ja hindamiskomisjonide tööd.

5. Loovtööde läbiviimise ja hindamise ajakava

Merivälja Koolis viiakse loovtöö läbi 7.-8. klassi jooksul õppeaasta vältel (võib alustada suvevaheajal) nii, et see oleks kaitsmiseks valmis aprilli kuu alguseks:

- 5.1. Õppeaasta esimesel nädalal viiakse 7. klassi õpilastele läbi eelnev teavitamine tutvustamiseks loovtööde mõistet, eesmärke ja liike ning korralduse põhimõtteid.
- 5.2. Teise poolaasta esimesel nädalal tutvustatakse 7. klasside õpilastele loovtöö võimalikke teemasid ja juhendajaid. Poolaasta lõpuks kinnitatakse teemad ja juhendajad ning väljastatakse loovtöö päevik.
- 5.3. 8. klassi esimese poolaasta kestel jälgib koordinaator koostöös klassijuhatajatega loovtöö koostamisprotsessi. Protsessi jälgimise aluseks on loovtöö päevik (Lisa 1).
- 5.4. Hiljemalt 8. klassi teise poolaasta keskpaigas toimuvad loovtööde esitlused ning hindamine.

6. Loovtöö teema valimine ja kinnitamine

Teise poolaasta alguses tehakse 7. klassi õpilastele teatavaks võimalikud loovtöö teemad ja juhendajad, mida levitavad klassijuhatajad.

Pärast teemade tutvustamist valivad õpilased juhendaja, koostöös täpsustatakse teema ja loovtöö liik. Nii teema kui ka juhendaja kinnitatakse koordinaatori poolt 7. klassi teise poolaasta lõpus. Õpilase tugiisikuks juhendaja ja teema valimisel on klassijuhataja, kelle ülesandeks on õpilaste loovtöö koostamisprotsessi jälgimine.

7. Loovtöö koostamisprotsess ja juhendamine

Loovtööd võib teha nii individuaalselt kui ka kollektiivselt. Kollektiivse töö puhul peab iga õpilane vormistama oma kirjaliku kokkuvõtte ning seda ise hindamiskomisjonile esitlema.

Loovtöö koostamisel ja juhendamisel tuleb lähtuda järgmistest põhimõtetest:

- õpetajate ja õpilaste töökoormus ei tohiks oluliselt suureneda, selleks koostatakse ajakava, mis fikseeritakse loovtöö päevikus. Näiteks võiks juhendamine toimuda üle nädala, kaks korda kuus;
- ühele juhendajale ei tohi langeda liigsuur koormus, seetõttu võib juhendajal olla maksimaalselt 3 õpilast või 2 rühma;
- loovtöö juhendamine võib toimuda individuaalselt või ka rühmas. Õpetaja kohtub juhendatava(te)ga vähemalt neli korda.
- juhendaja roll on suunav:
 - o aitab õpilast teema valikul ja tegevusplaani koostamisel;
 - o soovitab vajadusel kirjandust ja annab suuniseid info leidmisel;
 - o jälgib töö vastavust sisulistele ja vormistamise nõuetele ning ajakava täitmist;
 - o nõustab õpilast esitluse edukaks läbiviimiseks;
 - o täpsustab rühmatöös liikmete tööpanuse ;
 - o nõustab õpilast loovtöö esitlemise vormi valikul.
- tööd võib juhendada ka kooliväline inimene, kuid siis määratakse teine juhendaja koolist.

Juhendaja suunab silmapaistvate loovtööde autoreid osalema konverentsidel, konkurssidel jne.

8. Loovtöö kirjaliku kokkuvõtte vormistamine

8.1. Loovtöö kirjaliku kokkuvõtte koostavad sõltumata töö liigist kõik õpilased. Üldjuhul vormistatakse kokkuvõtte artiklipõhisena, mis sisaldab järgmisi osi:

- sissejuhatus;
- meetodid;
- tulemused;
- arutelu;
- kasutatud allikad.

Viitamiseks kasutada kooli kodulehel asuvat referaatide viitamise juhendit

8.2. Uurimistöö peab sisaldama järgmisi osi:

- tiitelleht;
- sisukord;
- sissejuhatus, mis tutvustab teemat, põhjendab selle valikut ning avab eesmärgid;
- nummerdatud peatükkidena vormistatud sisuline osa, kus kirjeldatakse võimalikku eeltööd kirjandusega, kasutatud meetodeid, töö läbiviimise protsessi, kollektiivse töö puhul õpilase panust ning saavutatud tulemusi;
- kokkuvõtte, kus esitatakse hinnang tehtud tööle ning põhijäreldused;
- kasutatud kirjanduse (materjalide) nimekiri.

Viitamiseks kasutada kooli kodulehel asuvat referaatide viitamise juhendit

8.3. Kokkuvõtte vormistatakse arvutil, järgides Merivälja Kooli referaatide koostamise ja vormistamise juhendi (kättesaadav kooli kodulehel) nõudeid.

8.3. Kõik kasutatud allikad tuleb loetleda kokkuvõtte lõpus esitatud nimekirjas.

8.4. Kõikidele kasutatud allikatele tuleb vormikohaselt viidata.

8.5. Uurimistöö koostamise korral eraldi aruannet ei vormistata.

9. Kaitsmine

9.1. Loovtöö lõpeb avaliku kaitsmisega, mis toimub kevadpoolaastal.

9.2. Kaitsmisele pääsemiseks tuleb õpilasel hiljemalt nädal enne kaitsmist esitada kaitsmiskomisjonile loovtöö kokkuvõtte koos juhendajapoolse hinnanguga ja autori-deklaratsiooniga (Lisa 2). Tuleb esitada ka valminud loovtöö või selle kirjalik kokkuvõtte. Täpsemad kuupäevad pannakse paika iga õppeaasta alguses.

9.3. Kaitsmisettekanne on suuline. See koosneb järgmistest osadest:

- sissejuhatus (töö eesmärgid, teema valiku põhjendus);
- töö sisu (töö käik, kasutatud meetodid, kollektiivselt tehtud töö puhul ka iga õpilase panuse kirjeldus);
- kokkuvõtte (hinnang tehtud tööle, põhijäreldused).

- 9.4. Kaitsmisettekande pikkuseks on 10 minutit (kollektiivselt teostatud töö puhul kuni 15 minutit), millele järgneb kuni 5-minutiline diskussioon.
- 9.5. Kollektiivse töö puhul on osalevad kaitsmisettekande esitlemisel kõik õpilased.
- 9.6. Kaitsmiskomisjon on vähemalt kolmeliikmeline ning üldjuhul koosneb loovtöö valdkonnaga seotud aineõpetajatest. Komisjoni tööd juhib komisjoni esimees. Komisjoni esimees ja koosseis kinnitatakse direktori poolt.
- 9.7. Loovtööle koostatakse retsensioon, mille valmimist koordineerib loovtööde kaitsmiskomisjoni esimees. Retsensiooni autor ei pea olema Merivälja Kooli töötaja, kuid retsensioon peab olema koostatud Merivälja Kooli retsensiooni juhendit täites.
- Retsensioon koostatakse vastavalt juhendile (toodud Lisa 3 põhiosas).
 - Retsensioon valmib hiljemalt kaitsmisele eelneva tööpäeva hommikuks.
 - Retsensioon edastatakse loovtöö autorile hiljemalt kaitsmisele eelneva tööpäeva lõunaks.

10. Hindamine

- 10.1. Loovtöid hindab kaitsmiskomisjon lähtuvalt käesolevas juhendis kehtestatud loovtööde hindamisjuhendile.
- 10.2. Kollektiivse töö puhul hinnatakse iga õpilast eraldi.
- 10.3. Hinnang antakse järgmistele komponentidele (näidised Lisa 4a, Lisa 4b):
- töö sisu: töö vastavus teemale, seatud eesmärkide saavutamine, meetodite valik ja rakendus; terminite ja keele korrektne kasutamine, töö ülesehitus; omaloomingulise ja kunstitöö puhul hinnatakse ideed, selle originaalsust ja teostust
 - loovtöö protsess: õpilase algatusvõimet ja initsiatiivi loovtöö teema valimisel, ajakava järgimine, kokkulepetest kinnipidamine, ideede rohkust, suhtlemisuskust;
 - loovtöö vormistamine: teksti, jooniste, graafikute ja tabelite korrektne vormistamine, viitamine.
 - loovtöö esitlemine: esitluse ülesehitus, kõne tempo, esitluse näitlikustamine, kontakt kuulajatega.

- 10.4. Kui loovtöö ja selle kaitsmine hinnatakse puuduliku hindegaga, siis korraldatakse ühekordne korduskaitsmine 9. klassi esimese poolaasta lõpus.
- 10.5. Hinne koos loovtöö nimetusega kantakse põhikooli lõputunnistusele.
- 10.6. Loovtöö temaatikaga seotud õppeaine õpetaja võib loovtöö eest saadud hinde lisada ka arvestuslikuks hindeks vastavas õppeaines loovtöö kaitsmise poolaastal.

Lisa 2. Autorideklaratsioon

Autorideklaratsioon

Mina, _____, kinnitan, et olen käesoleva loov- või uurimistöö teinud iseseisvalt ning seda ei ole kellegi teise poolt varem kaitsmiseks esitatud. Kõigi teiste autorite uurimistööde ja mujalt pärinevate andmete kasutamisel on allikale viidatud. Annan Merivälja Koolile tasuta loa (lihtlitsentsi) oma loov- või uurimistöö säilitamiseks ja üldsusele kättesaadavaks tegemiseks Merivälja Kooli ruumides paber kandjal. Kinnitan, et lihtlitsentsi andmisega ei rikuta teiste isikute intellektuaalomandi ega isikuandmete kaitse seadusest tulenevaid õigusi.

Töö autor: _____

Kuupäev, allkiri

Kaitsmisele lubatud

Juhendaja(d): _____

Kuupäev, nimi, allkiri

Õppealajuhataja: _____

Kuupäev, nimi, allkiri

Käesolev loov- või uurimistöö on koostatud osana Merivälja Kooli õppetööst. Selle hindamine positiivse hindega ei tähenda, et Merivälja Kool vastutab töös kasutatud meetodite, saadud tulemuste ja tehtud järelduste eest.

Lisa 3. Retsensiooni kirjutamise juhend

Retsensiooni eesmärk on anda tööst neutraalne ülevaade, mis on abiks komisjonile lõpphinde kujundamisel. Retsensioon loetakse ette kaitsmisel, kus esitatakse autorile ka retsensiooni lõpus olevad küsimused.

Retsensent peaks kuni 100 sõnaga andma loovtööle ülevaatliku hinnangu, kus sisaldub alljärgnev:

Teemavalik

- jõukohasus,
- uudsus,
- isiklik suhe teemaga.

Uurimistöö sisu

- töö vastavust teemale;
- töö uurimuslikkust, objektiivsust, autori omapoolse analüüsi ja selgituste olemasolu, ebatäpsuste ja vigade puudumist;
- sissejuhatust ja kokkuvõtet, mis peavad näitama, kui selget ülevaadet omab töö autor antud teema kohta;
- resümee ülevaatlikkust;
- kogu uurimistöö struktuursust, terviklikkust ja proportsionaalsust.

Viitamine

- tsitaatide põhjendatust, täpsust ning nende kontrollitavust;
- kõikidele kasutatud allikatest saadud mõtetele, ideedele, andmetele jmt allikale viitamist refereringute puhul;
- töö autori originaalteksti rohkust ja head keelekasutust, viidatud teksti ühildumist originaaltekstiga;
- kogu töö ulatuses ühtse, juhendile vastava viitamissüsteemi kasutamist. Märkus: Töö hinnet ei mõjuta kasutatud kirjanduse nimekirja pikkus.

Lisaks tuleb retsensendil koostada autorile 1-3 teemakohast küsimust ja lisada need retsensiooni lõppu!

Lisa 4a. Kaitsmiskomisjoni hindamiseleht eelkaitsmise jaoks.

Hinnatav komponent	5+	5	4	3	MA	Kommentaar
Töö ülesehitus						
Töö vastavus teemale						
Seatud eesmärkide saavutamine						
Meetodite valik ja rakendus						
<i>Omaloomingu puhul idee olemus ja selle originaalsus</i>						
Esitluse ülesehitus						
Kõne tempo						
Kontakt kuulajaga						
Slaidide järjekorra loogilisus						

